

Avaluació de riscos

L'avaluació dels riscos és la base fonamental en tota acció i planificació preventiva. L'objecte de qualsevol avaluació és detectar les condicions perilloses o els factors de risc amb la finalitat de:

- Eliminar o reduir el risc a través de mesures de prevenció en l'origen, organitzatives, de protecció col·lectiva, de protecció individual o de formació i informació del PDI i PAS.
- Controlar periòdicament les condicions, l'organització i els mètodes de treball, i l'estat de salut del PDI i PAS.

Fases d'actuació

En un ordre seqüencial lògic, es realitzaran aquelles actuacions que finalitzen en l'avaluació del risc:

Identificar els perills existents al lloc de treball

- a. Recollida d'informació. En primer lloc, com a mesura prèvia, s'obté la informació necessària sobre l'organització, les característiques i la complexitat del treball, sobre les matèries primeres i els equips de treball existents a la UVEG, i finalment, sobre l'estat de salut del PDI i PAS.
- b. Determinació dels llocs de treball. Obtinguda la informació general de la UVEG, és necessari determinar els llocs de treball que seran objecte d'avaluació.
- c. Determinació dels elements perillosos. Conegudes les característiques dels llocs de treball, es determinen les condicions de treball i els elements perillosos per a la salut del PDI i PAS.
- d. Identificació del personal exposat. Es farà a través d'una enquesta de valoració de riscos.

Avaluar els riscos

Per a poder realitzar una elecció tan adequada com siga possible dels equips de treball, el condicionament del lloc de treball i l'organització, així com la planificació preventiva adequada.

Comprovar si les mesures existents són les adequades.

Establir les prioritats pertinents.

En el cas que siga necessari, aplicar noves mesures com a conseqüència de l'avaluació.

Comprovació de les mesures preventives i els mètodes de treball.

Comprovar que les mesures preventives i els mètodes de treball que s'han aplicat després d'una avaluació de riscos, per considerar-se necessaris, garanteixen un major nivell de protecció del personal pel que fa a la seguretat i a la salut.

Mètode general

Per a dur a terme l'avaluació de riscos dels llocs de treball de la UVEG s'utilitza la metodologia de l'Institut de Seguretat i Higiene en el Treball, amb algunes modificacions que permeten l'adaptació a les peculiaritats dels llocs de treball de la Universitat.

Identificació dels riscos

Per a realitzar la identificació dels riscos presents en cada lloc de treball, es relacionen i es descriuen tots els possibles riscos existents en l'activitat laboral.

Relació de riscos

01. Caiguda de persones a distint nivell.
02. Caiguda de persones al mateix nivell.
03. Caiguda d'objectes per enfonsament o enderrocament.
04. Caiguda d'objectes en manipulació.
05. Caiguda d'objectes despresos.
06. Aixafades sobre objectes.
07. Xocs i cops contra objectes immòbils.
08. Xocs i cops contra objectes mòbils.
09. Cops i talls per objectes o eines.
10. Projecció de fragments o partícules.
11. Atrapament o aixafament per o entre objectes.
12. Atrapament o aixafament per bolcada de màquines o vehicles.
13. Sobreesforços, postures inadequades o moviments repetitius.
14. Exposició a temperatures ambientals extremes.
15. Contactes tèrmics.
16. Contactes elèctrics.
17. Exposició a substàncies nocives o tòxiques.
18. Contacte amb substàncies càustiques o corrosives.
19. Exposició a radiacions.
20. Explosió.
21. Incendi.
22. Danys causats per éssers vius.
23. Atropellaments o cops amb vehicles.
24. Exposició al soroll.
25. Exposició a vibracions.
26. Il·luminació inadequada.

27. Càrrega mental.
28. Riscs derivats de factors psicosocials o organitzatius.
29. Altres riscs no especificats.

1. **Caiguda de persones a distint nivell:** aquest perill existeix quan es realitzen treballs, encara que siga molt ocasionalment, en zones elevades sense protecció adequada, com barana, barrera, etc., als accessos a aquestes zones i en buits que hi ha en pisos i zones de treball.
2. **Caiguda de persones al mateix nivell:** aquest risc es presenta quan hi ha al sòl obstacles o substàncies que poden provocar una caiguda per ensopegada o relliscada.
3. **Caiguda d'objectes per enfonsament o enderrocament:** el risc existeix per la possibilitat d'enfonsament o enderrocament.
4. **Caiguda d'objectes en manipulació:** possibilitat de caiguda d'objectes o materials durant l'execució de treballs o en operacions de transport i elevació per mitjans manuals o mecànics.
5. **Caiguda d'objectes despresos:** possibilitat de caiguda d'objectes que no s'estan manipulant i es desprenen de la seua situació.
6. **Aixafades sobre objectes:** risc de lesions (torçades, esquinços, punxades, etc.) per aixafar o ensopegar amb objectes abandonats o irregularitats del sòl, sense produir caiguda.
7. **Xocs i cops contra objectes immòbils.**
8. **Xocs i cops contra objectes mòbils:** possibilitat de rebre un cop per parts mòbils de maquinària fixa i objectes o materials en manipulació o transport.
9. **Cops i talls per objectes o eines:** possibilitat de lesió produïda per objectes tallants, punxants o abrasius, eines i útils manuals, màquines-eina, etc.
10. **Projecció de fragments o partícules:** risc de lesions produïdes per peces, fragments o partícules petites de material projectades per una màquina, eina o acció mecànica.
11. **Atrapament o aixafament per o entre objectes:** possibilitat de sofrir una lesió per atrapament o aixafament de qualsevol part del cos per mecanismes de màquines o entre objectes, peces o materials.
12. **Atrapament o aixafament per bolcada de màquines o vehicles.**
13. **Sobreesforços, postures inadequades o moviments repetitius:** possibilitat de lesions musculoesquelètiques i/o fatiga física quan es produeix un desequilibri entre les exigències del treball i la capacitat física de l'individu.
14. **Exposició a temperatures ambientals extremes:** possibilitat de dany per permanència en ambient amb calor o fred excessiu.
15. **Contactes tèrmics:** risc de cremades per contacte amb superfícies o productes calents o freds.

16. **Contactes elèctrics**: risc de danys per descàrrega elèctrica quan s'entra en contacte amb algun element sotmès a tensió elèctrica.
17. **Exposició a substàncies nocives o tòxiques**: possibilitat de lesions o afeccions produïdes per la inhalació, el contacte o la ingestió de substàncies perjudicials per a la salut. Aquest risc s'avalua mitjançant la identificació de la substància (etiquetatge obligatori) i el mesurament de la concentració en l'ambient de treball.
18. **Contacte amb substàncies càustiques o corrosives**: possibilitat de lesions produïdes per contacte amb substàncies agressives o afeccions motivades per la presència d'aquestes en l'ambient.
19. **Exposició a radiacions**: possibilitat de lesió o d'afecció per l'acció de radiacions.
20. **Explosió**: possibilitat que es produïska una mescla explosiva de l'aire amb gasos o substàncies combustibles o un esclat de recipients a pressió.
21. **Incendi**: risc de propagació d'incendi.
22. **Danys causats per éssers vius**: risc de lesions o d'afeccions per l'acció sobre l'organisme d'animals, contaminants biològics o altres éssers vius.
23. **Atropellaments o cops amb vehicles**: possibilitat de sofrir una lesió per cop o atropellament d'un vehicle durant la jornada de treball. Inclou els accidents de trànsit en hores de treball. Exclou els accidents quan es va o es torna del treball.
24. **Exposició al soroll**: possibilitat de lesió auditiva per exposició a un nivell de soroll superior als límits admissibles. Aquest risc s'avalua per mesurament i càlcul del nivell equivalent.
25. **Exposició a vibracions**: possibilitat de lesions per exposició prolongada a vibracions mecàniques.
26. **Il·luminació inadequada**: possibilitat de fatiga ocular produïda per il·luminació massa baixa o excessiva, en funció del treball a realitzar. Aquest risc s'avalua mitjançant mesurament i comparació amb els valors de referència.
27. **Càrrega mental**: quan el treball exigeix una elevada concentració, rapidesa de resposta i un esforç prolongat d'atenció als quals la persona no pot adaptar-se, apareix la fatiga nerviosa i la possibilitat de trastorns emocionals i alteracions psicossomàtiques.
28. **Perills derivats de factors psicosocials o organitzatius**: perills derivats de l'organització del treball, la repercussió dels quals en la salut dependrà de com es visca la interacció individu-condicions de treball.
29. **Altres riscos no especificats**: s'identifiquen tots aquells perills no considerats en els punts anteriors. Exemples: asfíxia per manca d'oxigen, ofegament, descàrregues atmosfèriques, cremades pel sol, agressions i atracaments, fatiga visual, etc.

Valoració dels riscos

Seguim el mètode general d'avaluació proposat per l'INSHT, el qual du a terme una estimació del risc, és a dir, per a cada perill detectat ha d'estimar-se el risc i determinar la severitat del dany i la probabilitat que ocórrega.

Severitat del dany:

Lleu

- Danys superficials: talls i contusions petites, irritació dels ulls.
- Molèsties, fatiga, desconfort.

Greu

- Cremades, commocions, torçades importants, fractures menors, etc.
- Sordesa, dermatitis, asma, trastorns musculoesquelètics.

Molt greu

- Amputacions, fractures majors, enverinaments, lesions múltiples, lesions fatals.
- Càncer, altres malalties que escurcen severament la vida, malalties agudes.

Probabilitat que ocórrega el dany :

Improbable

Extremadament estrany, no ha ocorregut fins ara.

Possible

Seria una seqüència o conseqüència estranya, però probable. Se sap que ha ocorregut en alguna part.

Probable

No seria gens estrany. Ha ocorregut en algunes ocasions.

Inevitable

És el resultat més probable i esperat si es presenta la situació de risc. Si es presenta l'exposició, ocorrerà a llarg termini.

Avaluació del risc:

La suma dels valors assignats a cada risc per a severitat del dany, probabilitat que ocórrega i el criteri dels tècnics ens dona la valoració: **irrellevant, molt baix, baix, mig, alt, molt alt i extremadament alt**, la qual ens determina la seua tolerabilitat i el nivell d'acció requerit.

L'avaluació és un procés continu i, en tot cas, se sotmetrà a consideració i es revisa, si és necessari, arran dels danys per a la salut que s'hagen produït.

A més, es realitzen avaluacions periòdiques de les condicions de treball i de l'activitat del personal en la prestació dels serveis, tenint en compte, en particular, la deterioració pel transcurs del temps dels elements que integren l'activitat productiva i per tal de detectar situacions potencialment perilloses de manera continuada.

Igualment, es duen a terme avaluacions arran de l'adquisició d'equips de treball, de substàncies o preparats químics, la introducció de noves tecnologies, la modificació en el condicionament dels llocs de treball, el canvi en les condicions de treball o la incorporació d'una persona, les característiques personals o l'estat biològic conegut de la qual la facen especialment sensible a les condicions del lloc.